

Presentació a València del nou Espai Moma el passat 20 de setembre. D'esquerra a dreta, Joan Muñoz, president dels empresaris teatrals valencians; Joan Carles Dauder, gerent de l'Espai Moma; Consuelo Ciscar, directora general de Patrimoni i Promoció Cultural; José Luis Pinot, de la Diputació de València; Carles Alfaro, director escènic de l'Espai Moma i Francesc Fenollosa, president de l'Associació d'Actors i Actrius Professionals Valencians (AAPV).

Els secrets del nou Espai Moma

El proper 7 d'octubre comença una nova etapa per a l'Espai Moma de València, després de molts anys de lluita. L'objectiu és esdevenir referent per a l'exhibició i la producció a través d'una programació compromesa amb els autors valencians i amb el públic.

La reapertura d'un espai teatral a València és sempre una bona notícia, més encara quan es tracta d'un projecte d'iniciativa privada amb clara vocació pel teatre de l'art, que aposta per la dramaturgia contemporània i pels autors valencians, que vol ser un espai per a l'exhibició, però sobretot per a la producció, que busca l'estabilitat dels professionals i l'entreteniment del seu públic. Aquest serà el nou Espai Moma, una sala polivalent amb 212 butaques, que pretén ser el que a Barcelona és el Teatre Lliure o el que a Madrid és el Teatro La Abadía, és a dir, teatres públics amb gestió privada.

El projecte es va iniciar el 1992, després que la companyia Moma Teatre complís els deu anys d'e-

xistència. Havien estat deu anys de treball ininterromput, durant els quals havien aconseguit trobar un criteri i una metodologia vinculats a la investigació escènica i a la recerca d'una dramaturgia pròpia. Faltava, però, un aspecte fonamental en la filosofia de Moma: aconseguir una unitat d'exhibició pròpia i arribar a ser una companyia resident estable. Des d'aleshores el camí ha estat ple de dificultats i negociacions amb les institucions valencianes, però també ha representat el període en el qual Moma Teatre s'ha consolidat com una de les companyies més interessants del panorama teatral valencià.

Precisament, el gran èxit del cicle *Autors: ara i ací*, una proposta dedicada als dramaturgs contemporanis valencians, programat fa dos

anys, va impulsar definitivament els responsables de Moma Teatre a acondicionar el local d'acord amb les necessitats de la companyia i del públic que tant l'havia recolzada, i van demanar el suport de les institucions, que tantes vegades els havia estat negat.

Així naix l'Espai Moma, una plataforma amb l'objectiu de ser un punt de trobada per als professionals, que no només integrarà les diferents disciplines escèniques, sinó que també vol ser escenari per a exposicions, recitals de poesia, lectures dramàtiques, presentacions de llibres, actuacions musicals, tallers de reciclatge de professionals, etc.

El camí cap a les subvencions ha estat llarg i fins i tot "desesperant", en paraules de Joan Carles Dauder,

gerent de l'Espai Moma. "Teatres de la Generalitat sempre ha estat en contra d'aquest projecte, sobretot a partir del gran èxit aconseguit amb el cicle *Autors: ara i ací*. Si abans la resistència era gran, a partir del cicle es va fer bel·ligerant. La subvenció que vam poder aconseguir, després d'haver-nos retirat dues vegades les partides pressupostàries per qüestions purament polítiques, era tan mínima que vam haver de renunciar a la subvenció per a la producció i postposar un any la posada en marxa del projecte, que teòricament s'havia d'inaugurar l'octubre del 98."

Dauder es mostra rebec, tot i les ajudes de l'administració: "El conveni amb Teatres de la Generalitat i amb la Diputació de València, les ajudes a la producció i altres convenis amb el Ministeri de Cultura ens han aportat un pressupost total de 80 milions per a aquesta temporada, un pressupost mínim si pensem que Teatres té una partida de 1.500 milions i en destina 1.250 només a la programació de les quatre sales de teatre públiques que hi ha a la ciutat de València. Tenint en compte que el pressupost total de l'Espai Moma per a la present temporada és de 115 milions, caldrà confiar que el nostre públic ens done el màxim suport."

Una programació compromesa però lúdica. L'Espai Moma presenta una temporada amb vuit espectacles i un cicle internacional de teatre universitari. *Càndid*, de Voltaire, amb adaptació teatral de Joaquín Hinojosa i direcció de Carles Alfaro, director escènic de l'Espai Moma, encetarà les representacions el proper 7 d'octubre. Aquest espectacle, que torna a ser programat cinc anys després de la seua estrena és, en paraules d'Alfaro, "una faula sarcàstica, dura, però intel·ligent", un muntatge que ha renovat el repartiment d'actors i que incorpora noves mirades a un *Càndid* que va aconseguir grans èxits a Barcelona i a Madrid. "Ens sentíem obligats a programar un espectacle que, per raons alienes a nosaltres, no s'ha pogut veure a València —comenta Alfaro—

"M'he adonat que existeix més d'una València"

Carles Alfaro Hoffman (València, 1960) és un dels principals referents del teatre valencià. El 1982 va fundar la companyia Moma Teatre i des d'aleshores ha treballat per aconseguir el que serà l'única sala amb vocació exhibidora i productora de gestió privada en la complexa, teatralment parlant, ciutat de València.

—*Com va anar la decisió d'apostar definitivament per aquest projecte?*

—El programa pilot *Autors: ara i ací*, que vam encetar fa dos anys, va ser una prova per a nosaltres del nivell, tant de qualitat com de gestió, que seríem capaços d'assolir. L'acollida va ser espectacular, i ens vam sentir obligats a condicionar l'espai a les necessitats d'una sala de teatre i a les del nostre públic. M'he adonat que existeix més d'una València, que existeixen minories importants interessades a gaudir del teatre no només com a mitjà d'entreteniment.

—*Quins són els objectius per a aquesta primera temporada com a sala de teatre?*

—L'Espai Moma es defineix no sols com un lloc d'exhibició, sinó sobretot com un espai de producció. Ens agradaria arribar a ser un Teatre Lliure o un Teatro de La Abadía a la ciutat de València. Quant als espectacles, la nostra política és programar poques obres durant molt de temps, ja que el nostre públic té una motivació molt especial pel teatre, i això vol dir que el boca a boca és molt important.

—*L'Espai Moma ha programat una trobada de teatre universitari. Quin interès té Moma en el teatre universitari?*

—Nosaltres tenim una relació necessària i amb projecció de futur, cada vegada més, amb la universitat. Creiem que tenim un component de rigor i d'investigació que hi està molt relacionat, i a més, el nostre públic potencial és, en part, un públic universitari, perquè és més inquiet, més rigorós, més inquietant. Sí, això és, inquiet i inquietant.

—*La temporada s'obre amb Càndid, un espectacle estrenat el 1995 que va ob-*

RAFA GIL

tenir un èxit important a Madrid i a Barcelona...

—Efectivament, però com sol passar en aquesta ciutat, ací no va haver-hi manera de representar-la, tot i estar programada. Fins i tot vam haver de passar certa vergonya perquè la Generalitat mateix, que ens havia desprogramat, ens va premiar posteriorment. Aquesta experiència va crear un punt d'inflexió en la companyia, i ens vam decidir a triar: o plegar definitivament o créixer. I l'Espai Moma ha estat la resposta.

—*La programació d'aquesta temporada inclou un espectacle de titelles dirigit per vostè. Com ha estat aquesta experiència?*

—Va ser un encontre molt curiós per a mi. Jo no havia treballat mai amb titelles i Bambalina no havia treballat mai amb un director teatral. Em van sorprendre molt els titellaires, tant que va arribar un moment que m'interessaven més que les titelles, i vam fer un experiment deixant que el públic veiés els seus rostres, fent un paral·lelisme entre l'esquizofrènia del Quixot i la del titellaire.

—*Respecte a la situació del teatre valencià, com creu que pot afectar la incorporació de tres professionals del sector al consell rector de Teatres de la Generalitat?*

—Com més pluralisme hi haja en els poders, millor. I no només em refereixo al pluralisme polític, sinó dels col·lectius que tenen veu i experiència. A més, d'aquesta manera les associacions implicades es converteixen també en responsables de tot el que allí es decideix, i crec que n'hauran de ser conscients. **R. M.**

i penso que encara té moltes coses a dir. L'hem convertit en un espectacle més efervescent i més lúdic."

Naturalesa i propòsit de l'Univers, de Christopher Durang, estarà en cartell a partir del 9 de desembre, una obra subtil, corrosiva, compulsiva, tragicòmica i salvatgement divertida que tracta l'aniquilació del mite de la família feliç. El director valencià Rafa Calatayud, gran coneixedor de l'obra de Durang, serà l'encarregat de dirigir aquest espectacle, en què el públic riu del que és impossible riure.

El drama de l'holocaust jueu tractat des del punt de vista dels familiars d'alguns nazis que hi van participar és la tercera proposta de l'Espai Moma per a aquesta temporada. *Nascuts culpables* està basat en un llibre d'entrevistes de l'escriptor austríac Peter Schirrovsky a fills i néts d'antics nazis que pateixen les conseqüències d'una història que els havia estat

aliena durant molts anys. Sentir-se culpable o sentir-se víctima és la clau d'una obra escrita i dirigida per Carles Alfaro i Joaquim Candeias, dos professionals amb arrels alemanyes, i que es podrà veure del 27 de gener al 5 de març.

Continuant amb el cicle *Autors: ara i ací*, un compromís ineludible per a Moma, enguany s'hi programen tres obres: *Mirador*, del saguntí Paco Zarzoso, premi de teatre de la SGAE, conta la història de dos personatges advocats a un balcó que dona a un descampat. Un lloc ideal per a mirar però també per a ser-hi mirat. L'ex-director del Festival Grec de Barcelona, Xavier Albertí, serà l'encarregat de dirigir aquesta obra que s'emmarca dins de la corrent de les noves escriptures, on la participació de l'espectador resulta fonamental. *Quixot*, un clàssic de la companyia Bambalina Titelles, i *Un de sol*, un projecte en què han participat vuit autors valencians, completen el cicle.

A final de novembre tindrà lloc la III Biennal Internacional de Teatre Universitari, fruit del conveni entre Moma i el Patronat Cinc Segles de la Universitat de València. Albena Produccions, que està triomfant al Teatre Poliorama amb la seua darrera producció, *Besos*, i la companyia Esteve & Ponce, acomiadaran la temporada amb dues obres de gran èxit: *Mandíbula Afilada*, d'Albena, i *Los Hermanos Pirracas en Nemequitepá*, un espectacle estrenat en la darrera Mostra de Teatre d'Alcoi i que ha aconseguit les millors crítiques de la passada temporada.

Aquesta programació, compromesa amb la dramaturgia valenciana, servirà per a encetar una nova etapa a l'Espai Moma, un projecte que ha rebut el suport de tots els sectors, des de les institucions fins als empresaris i els professionals del teatre valencià.

Rosanna Melià

Commemoració de la festa del 9 d'octubre a XIRIVELLA

RECITAL DE POESIA I MÚSICA

"Els Nostres Poetes"

Interpretats per: Lluís Miquel, Juli Mira i Paco Muñoz

TEATRE MUNICIPAL DE XIRIVELLA
Plaça de la Concòrdia, 1 (junt a l'Ajuntament)

Entrada lliure, recollir invitacions:
CASA DE LA CULTURA DE XIRIVELLA
Pl. de l'església, 2 - telf. 96 350 10 05

AJUNTAMENT DE XIRIVELLA
REGIDORIA DE CULTURA